پایان ملکه آتش

الیزابت دوم پادشاه انگلیس در ۷۰ سال سلطنت، جنگ‌های زیادی علیه ملت‌های دیگر رهبری کرد، در دوران او این کشور به استعمارگری نوین رو آورد

روز پنجشنبه ملکه الیزابت دوم پس از ۷۰ سال حکمرانی بر بریتانیا و ۱۴ کشور دیگر در ۹۶ سالگی درگذشت. انتشار این خبر کافی بود تا خاطرات ۷۰ سال مواجهه ظالمانه حاکم بریتانیا با ایران زنده شود، مواجهه‌ای که از همان ابتدا با شدت زیادی شروع شد و نخستین ماحصل آن برای بریتانیا کودتای ۱۳۳۲ بود. طی این ۷۰ سال مردم ایران بارها طعم تلخ اقدامات سربداران ملکه را چشیده‌اند. حد نایی بحرین از ایران، مشارکت در کودتای نوژه، بحران معاکس اقدامات در صدام در زمان جنگ، حمایت از فرقه‌های ضاله در ایران و تلاش برای به آشوب کشیدن کشور ازجمله اقداماتی است که در پرونده حکمرانی الیزابت دوم ثبت شده است. مواجهه خصمانه بریتانیا صرفا به ایران محدود نمی‌شود و سایر نقاط جهان نیز طعم تلخ این اقدامات را چشیده‌اند. مشارکت در جنگ کره، جنگ اول خلیج‌فارس، مشارکت در اشغال افغانستان و عراق و دمیدن در آتش جنگ یمن و اخیرا هم اوکراین نمونه‌هایی از سیاست‌های جنگ‌طلبانه‌ای است که ملکه از زمان نخست‌وزیری چرچیل تا لیز تراس توسط ۱۵ نخست‌وزیر مختلف پیش برده است. اگرچه برخی ممکن است متاثر از مراسم دفن پرتشریفات ملکه تصور کنند نقش او نیز در دستگاه حکمرانی بریتانیا کاملا تشریفاتی است، اما اختیاراتی چون فرماندهی کل نیروهای مسلح، امضای حکم نخست‌وزیری، امضای مصوبات مجلس و امکان انحلال آن خلاف این تصور را اثبات می‌کند. در ادامه ضمن بازخوانی رویکرد خصمانه بریتانیا در زمان حکمرانی ملکه الیزابت به نقش سلطنت در ساختار سیاسی بریتانیا پرداخته‌ایم.

کودتای ۲۸ مرداد

برتخت نشستن ملکه الیزابت در سال ۱۳۳۰ یعنی یک‌سال بعد از ملی شدن صنعت نفت باعث شد تا او با مشیی کاملا ستیزه‌جویانه با ایران وارد مواجهه شود. انگلستان بلافاصله بعد از ملی شدن نفت در ایران اعلام کرد که هرگس نفت ایران را خریداری کند، تحت تعقیب قضایی قرار خواهد گرفت. ویلیام راجر لوییس می‌گوید تنها یک ماه‌ونیم پس از روی کارآمدن مصدق در سال ۱۳۳۱ عملیات پنهانی انگلیس که در سال ۱۹۵۳ به سرنگونی مصدق انجامید شروع شد. مونتی وودهاووس نماینده محافظه‌کار پارلمان انگلستان به اتفاق چند تن از ماموران وزارت خارجه بریتانیا به واشنگتن رفت تا نظر بریتانیا را با مسئولان سازمان امنیتی آمریکا (سیا) در میان نهد. آنها نقشه براندازی مصدق که نام رمزی «عملیات چکمه» بر آن گذاشته بودند را با رووزلت رئیس سیا در میان گذاشتند. عملیاتی که به گفته وودهاوس نیم‌میلیون لیره بودجه برای آن درنظر گرفته شده بود و خود انگلستان نیز نظارت بر اجرای آن را برعهده داشت. جلسات میدلتون کارلو وقت سفارت انگلیس با شخصیت‌هایی همچون سیدضیا طباطبایی، علم و راهدی نیز با هدف ایفای همین نقش برگزار می‌شد. نهایتا نیز رادیو بی‌بی‌سی رسانه سلطنتی انگلستان با رمز ساعت «هاکنون قدیقه ۱۲ نیمه‌شب است آغاز عملیات برای کودتا را اعلام کرد.

نقش انگلستان در جدایی بحرین

نظر انگلیسی‌ها از روز اول راجع به بحرین این بود که بحرین مستقل شود ولی ایران آن را استان چهاردهم می‌خواند. در نوامبر ۱۹۶۷، نیروهای انگلیسی پیرو جنگ‌های داخلی یمن در بندر استراتژیک عدن (نزدیک باب المندب و ابتدای جنوبی دریای سرخ) خارج شدند و نیروی‌های خود را به بحرین منتقل کردند. در نتیجه مذاکرات و توافق‌های پنهانی بین ایران، انگلستان و آمریکا ایران در مورد مساله بحرین کوتاه آمد. شاه در دیدار رسمی خود از هندوستان، در یک مصاحبه بی‌سابقه و ضمدلی در طبوعات «دهلی نو» ۲ آذرنوه ۱۹۶۹ اعلام کرد که «اگر مردم بحرین خواهان پیوستن به کشوم ایران نباشند، ایران از ادعاهای خود صرف‌نظر می‌کند». نهایتا نیز جزیره خلیج‌فارس دست خواهد کشید. ۴ ماه پس از مصاحبه دهلی‌نو، شاه مجددا در مصاحبه‌ای خواستار حل مساله بحرین از طریق کسب نظر مردم به‌طور رسمی به‌وسیله سازمان ملل متحد شد. انگلستان ۲۰ مارس موافقت رسمی‌اش را با انجام پیشنهاد دولت ایران به اوتانت، دبیرکل سازمان ملل اعلام کرد. نهایتا سازمان ملل بعد از یک نظرخواهی گزینشی و نه رفراندوم جدایی بحرین را اعلام کرد. تنها یک‌روز بعد از اعلام استقلال، بحرین و انگلستان یک قرارداد دوستی با هدف (مشورت) در مواقع ضروری با یکدیگر امضا کردند!

دستان ملکه پشت پرده ساواک

هرچند پس از کودتای ۲۸ مرداد، انگلیس جایگاه سیاسی خود را در منطقه به آمریکا داد، اما این بدان معنا نیست که به‌طور کلی از منطقه خارج و غیر فعال شد، بلکه روابط سیاسی خود را با ایران کماکان حفظ کرد و رونق بخشید. در ۲۸ مرداد ۳۲ اداره تاسیس و زیرنیای سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) از طرف سیا، موساد و اینتلیجنس سرویس شکل گرفت. ازجمله مهم‌ترین اقدامات جاسوسی انگلیس در ایران، تاسیس شبکه اطلاعاتی_جاسوسی ماهوتیان در استان‌های شمالی کشور بود که طی آن نیروهایی از ساواک به سرپرستی سرتیپ ماهوتیان از سوی مهاجرین ساواک فعالیت اطلاعاتی مستقلی را با هدایت مستقیم MI6 در در ایران انجام می‌دادند. فعالیت اصلی و مستقیم این شبکه بر ضد عوامل شوروی و سرویس کا. گ. ب در استان‌های شمالی ایران تعریف شده و نتیجه گزارش‌های آنها نیز دراختیار سرویس جاسوسی انگلیس قرارمی‌گرفت. همچنین انگلیس‌ها با نفوذ در دفتر ویژه اطلاعات و شخص حسین فردوست اطلاعات ذی قیمتی را حاصل و به دست می‌آوردند و در پی آن خواسته‌ها و ایده‌های خود را باشاه در میان می‌گذاشتند و به کار می‌بستند.

کودتای نوژه

پس از شکست حمله‌نظامی آمریکا در صحرای طبس بلافاصله دو طرح حمله نظامی علنی و کودتای نوژه با ایران در دستورکار جبهه‌غربی قرارمی‌گیرد. مطابق نقشه کودتا، برنامه‌ریزی شده بود تا سپهبدسابق مهدبون و سرتیپ‌سابق آیت محققی، همچنین شاخه‌سیاسی با مسئولیت رضا مرزبان و قادسی، شاپوربختیار را به‌عنوان اصلی‌ترین مهره‌آمریکا برای هدایت رژیم پس از کودتا، به حکومت برسانند... از همین‌روی مجموعه‌ای از اعوان و انصار داخلـی و خارجی به‌خصوص منطقـه‌ای آمریکا، بختیار را از لحاظ مالی و نظامی حمایـت می‌کردند. اجرای کودتای نوژه زمانی قطعیت می‌یابد که سـفیران آمریکا و انگلیس در فرانسه با بختیار ملاقات و تقدم انجام کودتا نسبت به طرح‌های دیگر، چگونگی اجرا و تاریخ وقوع آن را مشخص کردند.

انگلستان با پول ایران به عراق تانک تحویل داد

در شـرایطی کـه در فاصله پیـروزی انقلاب اسـلامی تا آغاز جنـگ، بریتانیا نه پول ایران را پس داده و نه تانک‌های چیفتن فروخته‌شـده را به ایران تحویل داده بود از ارسال قطعات یدکی تانک‌های قبلی و تعمیر و نگهداری این تجهیزات هم خودداری کرد و در راسـتای تلاش برای تجهیز و تقویت رقبا و دشـمنان منطقه‌ای ایران، شروع به فروش تانک‌های ایرانی و ارائه تجهیزات یدکی و متخصصان سـرویس و آموزش آنها به اردن و عراق کرد. عراقی‌ها رسما از لندن خواهان دریافت همین تانک‌های متعلق به ایران و قطعات آن به‌صورت نو و حتی ارائه خدمات به تانک‌های چیفتن غنیمت گرفته‌شده از ایران بودند. بریتانیا بی‌ملاحظه و بی‌محابا برخلاف قرارداد خود به تجهیز ارتش عراق با تجهیزات متعلق به ایران مشغول شد. عراقی‌ها همچنین به حکومت اردن وعده داده بودند که آنها را نیز از نعمت تانک‌های چیفتن غنیمتی ایـران بهره‌مند کنند. از این رو مقامات نظامی اردن جداگانه از بریتانیا خواستند تا به آنها تجهیزات و خدمات تعمیر و نگهداری چیفتن را ارائه بدهد، جواب لندن به امان در این باره مشـابه با جواب به بغداد بود. بخشی از تانک‌های تحویل داده‌شده به اردن نیز بعدها سر از جبهه نبرد علیه ایران درآورد تا انگلستان بدهی خود به تهران را به‌جای تانک با شلیک تانک پاسخ داده باشد.

صنایع نظامی بریتانیا تمام قد علیه ایران

دیوید کرن، دیپلمات سـابق آمریکا در بغداد می‌گوید: «دولت انگلیس تنها چند هفته بعد از آنکه عراق از سـلاح شیمیایی در حلبچه استفاده کرد، با اعزام یک وزیر کابینه انگلیس به بغداد اعتبارات بازرگانی داده‌شده به دولت عراق را دوبرابر افزایش داد.» مجله تایمز مالی چاپ انگلیس نیز در همین باره می‌نویسد: «یک شرکت انگلیسی مقادیر زیادی گلوله‌های حاوی گازهای سمی چون هنلیـن، ترونیات و نیز بمب‌های آتش‌زا (شبیه بمب‌هایی کـه آمریکا در ویتنام به‌کار برد) را به عراق صادر کرد. همچنین در زمینه لجسـتیک نظامی شـرکت‌های هانی ول (Honeywell)، کوتینگ تی‌آی (Ti Coating)، یونیسـیز (Unisys)، کربلا و نجف، حملاتی را به کنسولگری‌های جمهوری اسلامی ایران در این شـهرها ترتیب دادند که رسانه‌های عربی به‌شکل گسترده به پوشش این حملات می‌پرداختند. در آن مقطع بیژه که گروه‌های مبارز شیعه ازجمله تکاوری انتشار تانک علیه عراق، اقدام به انتشار بیانیه‌هایی در معرفی حامیان پشت‌پرده این گروه‌های که آشوبگر کردند. یکی از جدی‌ترین مواردی که کتاب حزب‌الله درخصوص گروه محمود الصرخی اعلنا کرد، نقش سـرویس‌های اطلاعاتی انگلیس و سـفارت این کشور در حمایت اطلاعاتی و مالی از گروه‌های ضلع مثل گروهک الصرخی برای حمله به‌منافع گروه‌های مقاومت بود.

عامل بمب‌گذاری‌های اهواز

«نادری»، «کیانپارس» و... نام خیابان‌هایی از اهواز اسـت که سـال ۸۴ به طرز مشـکوکی مورد بمب‌گذاری قرار گرفته بود. این بمب‌گذاری‌ها هنوز به شـهادت بسـیاری از عشایر غیور عرب و مجروح‌شـدن ده‌ها نفر از مردم غیور این منطقه شد. از این‌رو، شناختن عامل این حملات خطرناک قرارگرفته بود که کمتر در مجامع عمومی حاضر می‌شد. در این باره گفته می‌شود پلیس انگلیس سـالانه یک‌میلیون دلار برای محافظت از این نوسنده هتاک هزینه می‌کرد که این مساله موجب انتقادهای گسترده جامعه انگلستان شد. رشـدی در واکنش به این اعترافات درجایی این‌طور گفته بود: «بزرگ‌ترین مشـکلی که بود و من همیشه بـه آن فکر می‌کردم، این بود که من نمرده بودم. اگر من مرده بودم هیچ کـس در انگلیس به هزینه‌های امنیت من اعتراض نمی‌کرد.» حملات علنی انگلسـتان از رشدی به همین جا ختم نشد، حدودا پنج‌سال بعد از نوشتن کتاب موهن آیات شیطانی بود که این نوسـنده هتاک، به پارلمان انگلیس دعوت شد و بعد از دیدار و گفت‌وگو با نمایندگان احزاب سیاسی این کشور برای قدردانی از حمایت‌های بی‌نظیری که از او در انگلسـتان شده گفت: «دولت لندن همیشه بهترین دلگرمی برای من بوده است.» ملکه انگلستان همچنین برای او سنگ‌تمام گذاشت و در سـال ۲۰۰۷ میلادی، به این نوسنده هتاک لقب سر اعطا کرد تا خشم مسلمانان بیش‌ازپیش نسبت به دولت این کشور برانگیخته شود.

حمایت از عاملان حمله به کنسولگری‌های ایران در عراق

سال ۹۸ و در اثنای درگیری‌های خیابانی شهرهای عراق که بعدا به تشرین یا انقلاب اکتبر ۲۰۱۸ مشهور شده بود، در مقطعی، سطح التهاب به‌طور مشکوکی در شهرهای شعیه‌نشین ازجمله بصره، کربلا و نجف بالا رفت. این افزایش سطح التهاب به‌میزانی بود که درنتیجه آن ده‌ها تن از حاضران در میدان اعتراضات کشته و زخمی شدند. علاوه بر درگیری‌های خیابانی، چند تیرور هدفمند بدهست افراد ناشناس صورت گرفت که به‌بنزینی بر آتش التهابات از را زاوید دید خود و آن طور که می‌خواهد روایت کند. شبکه‌های عربی زبان غربی به‌پوشش و روایت ۲۴ ساعته تحولات آن شب‌های خیابان‌های بغداد، کربلا، بصره، میسان و... می‌پرداختند و با استدلال‌هایی موهوم سعی می‌کردند دلیل وضعیت بدمعیشتی مردم عراق و فلاکت گسترده مسئولان آن کشور را با چشم‌بستن بـر دخالت‌های آمریکا، مرتبط با ایـران بدانند. همزمان با این عملیات‌های رسانه‌ای گسترده شبکه‌های تحت‌حمایت سفارت آمریکا و سفارت انگلیس در بغداد، گروهک‌هایی ازجمله گروهک تحت امـر آیت‌الله خود خواندهٔ ای به‌نام محمود الصرخی بودند که با تحریک جوانان شـهرهای زیارتی و شیعه‌نشین عراق مثل نسـخه بود که پژوهشگران موفق به کشف آن شده و توانستند رد سـازمان‌های اطلاعاتی واشنگتن و تل‌آویو و انگلیس را در آن کشف کنند.

دراویش گنابادی، تکیه ویژه به کاخ باکینگهام

موسـسه انگلیسی small media در سایت خود درباره اهـداف توضیح داده و این اهداف را کمک به گردش آزاد جریان اطلاعات در جوامع بسـته معرفی می‌کند و تحقیق و انتشار گزارش‌ها را راهی برای ارتقای آن می‌داند. این موسـسه چند سـال پیش خود زمانی که هنوز زیس این فرقه (نورعلی تابنده) نمرده بود، در گزارشـی با موضوع اقلیت‌های مذهبی در ایران، آشـکارا از فعالیت‌ها و جهت‌گیری‌های این فرقه حمایت کرد. رسـانه انگلسـتان، بی‌بی‌سی نیز با اسـتناد به مفاد این گـزارش، حیات تمام و کمالی از فرقه درایوش گنابادی کرده است. از این گذشته، دیگر رسانه‌های غربی و آمریکایی مانند رادیـو فردا، دویچه‌وله، صدای آمریکا و سـایت اروپای آزاد نیز مقاله‌ای با مضمون گزارش اسـاس مدیا، باعنوان «اینترنت؛ راهی برای تمرین ایمان و انجام فرایض مذهبی» منتشرکردند.

ردپای انگلیس در ترور سردار سلیمانی

«ردپای انگلیس در ترور سردار سلیمانی» سال ۹۸ امو امنیتی فرودگاه بغداد برابرعهده دارد. جی شرکت دربخشی از عملیات، اطمینان از هدف برای انجام ترور [سردار سلیمانی و ابومهدی المهندس] را بـه شـرکت، «اینها را قیس الخزعلی، دبیرکل جنبش عصائب اهل الحق عراق در گفت‌وگو با شـبکه‌ای عربزبان بیان کرده است. وی در گفت‌وگو به نکات مهمی درخصوص روتین فرودگاه بغداد و مسـائل امنیتی آن در شب ترور پرداخته است: «روتین فرودگاه بغداد این اسـت که هنگام نشسـتن یک هواپیما در فرودگاه، شرکت جی فور اس باید در مکان مشخصی از فرودگاه حضور داشته باشد. اما در آن روز [ترور فرماندهان اسلام] و آن پرواز خودروی این شرکت انگلیسی در مکان خود حضور نیافت، بلکه دقیقا در مقابل راه‌پله هواپیما و محل پیاده شدن مسافران ایستاد، بنابراین این امر نشان می‌دهد که این شرکت مسئول انجام این ماجرا بوده است.» الخزعلی همچنین بیان کرد: «افـسران امنیتی به دوربین‌های رصد در نزدیکی یک هواپیما دست یافتند که ماموریت آنها رصد حرکت حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس بود.» با استناد‌ات متفنی که الخزعلی در گفت‌گـوی خود ارائه داد، چندی بعد کمیته تحقیق وزارت کشور عراق، این شرکت انگلیسی را به دخالت در ترور شهیدان حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس متهم کرد.

حامی تفرقه‌افکنان و شیعه‌های انگلیسی

انگلیسی‌ها بیشتر از موضعگیری آشکار، برای هموارکردن مسیر سلطه خود از تفرقه‌افکنی بهره می‌برند. از همین‌رو، انگلیسی‌ها حمایت بسـیار از داخل کشور آغاز کردند. به همین دلیل به بنده و سایر کارکنان دسترود داده شد با ایجاد شبکه به تامین اخبـار و اطلاعات موردنیاز انگلیس اقدام کنم که درطول پنج سـال فعالیت خود در این سفارت تا سال گذشته ۱۳۰ مرتبط داشتم که امسال با افزایش ۵ نفری، تعداد مرتبطان بنده ۱۸۰ نفر شد. تماس‌ها و ملاقات‌های ما با مرتبطان در رستوران‌ها و کافی‌شاپ‌ها صورت می‌گرفت و تلاش می‌شد این ملاقات‌ها در مکانی غیر از سـفارت انجام شود. سفارت هزینه آن را پرداخت می‌کرد و آنها را میهمان نمایندات. برای اثبات این ادعا، مطالب و گفت‌وگوها به اطلاع مقامات سفارت می‌رسید.»

ادامه در صفحه ۷

ادامه از صفحه ۲

جنگ‌های ملکه

ملکـه الیزابـت دوم در ۷ دهه حکومت خود به‌طور مسـتقیم و غیرمستقیم در کشـتار میلیون‌ها تن از مردم کشورهای مخالف نقش داشته است. نیروهای او در این مدت در ۱۲ جنگ مشارکت داشته‌اند که در دو مورد آن ملکه نیز مشارکت داشته است. در ادامه به این جنگ‌ها اشاره شده است.

۱ جنگ کره

در سـال ۱۹۵۰ به دنبال حمله کمونیست‌های مسلط بر شمال شبه‌جزیره به منطقه خودش، آمریکا برای ازدست‌نرفتن این منطقه به شبه‌جزیره کره لشکرکشی کرد. در این لشکرکشی دست‌کم ۲۳ هزار نیروی نظامی ارتش انگلیس نیز حضور داشتند. هزینه‌نظامه‌الیزابت در سال ۱۹۵۲ به پادشاهی رسید‌امنیروهای انگلیسی تا پایان جنگ در سال ۱۹۵۳ به مدت دوسال در دوران سلطنت ملکه الیزابت در این جنگ مشارکت داشتند. تلفات این جنگ‌۸۱ میلیون کشته بود.

۲ بحران سوئز ۱۹۵۶

مصر در سال ۱۹۵۶ کانال سـوئز را ملی اعلام کرد. با وجود آنکه جمال عبدالناصـر رئیس‌جمهور وقت مصر احتمال حملـه خارجی را کـم ارزیابی کرده بـود، در ۲۹ اکتبر ۱۹۵۶ ارتش رژیم‌صهیونیستی وارد شبه‌جزیره‌سینا شده و دو روز بعد نیز جنگنده‌های انگلیسی و فرانسوی با پرواز از روی ناوهای هواپیمابر مواضع مصر در این منطقه را بمباران کردند.

درنهایت، رژیم‌صهیونیستی موفق شد برای نخستین بار شبه‌جزیره سـینا را اشغال کرده و انگلیس و فرانسه نیز کانال سوئز را تصرف کردند.

با این وجود تهدیدات مشترک آمریکا و شوروی علیه این سه دولت باعث شد تا آنها به طور کامل از مواضع تحت اشغال خود عقب‌نشینی کنند.

کارشناسان سیاسی معتقدند یکی از اهداف اولتیماتوم واشنگتن و مسکو به لندن و پاریس به این جهت بود تا نشان دهند این دو قدرت به تاریخ پیوسته‌اند و این به معنا آمریکا و شوروی تعیین کننده هستند.

۳ جنگ‌های جنوب شرق آسیا (دهه ۱۹۵۰ تا ۱۹۷۰)

ویتنام، کامبوج و لائوس که پیش‌تر جزئی از مستعمرات فرانسه بودند در دهه ۱۹۵۰ شاهد موجی از استقلال‌طلبی شدند. این منطقه‌به‌دلیل تسلط کمونیست‌ها بر خاک اصلی چین در سال ۱۹۴۸ و حمله کره‌شمالی به کره‌جنوبی در سال ۱۹۵۰ به‌شدت زیر ذره‌بین قدرت‌های غربی بود و منطقه «هند-چین» مرکز اصلی برخورد میان بلوک‌های جهانی بود. انگلیس نیز در همراهی با آمریکا در بمباران‌های ویتنام و لائوس به‌شکل مخفیانه حضور داشت. این جنگ‌ها بیش از ۴ میلیون کشته برجای گذاشت.

۴ جنگ در جنوب بن ۱۹۶۳

انگلیس بندر عدن و از طریق آن دیگر مناطق جنوب یمن را برای پشتیبانی از مسیر مواصلاتی خود به مستعمراتش در آفریقا و آسـیا تصرف کرد. یکی دیگر از اهداف لندن نیز عدم دستیابی دیگران به این منطقه از جمله عثمانی بود، زیرا تسـلط بر آن باعث تهدید متصرفات این کشور می‌شد.

در سـال ۱۹۶۳ یمنی‌ها بر علیه سلطه امپراتوری بریتانیای کبیر دسـت به انقلاب زدند که در ۳ نوامبر ۱۹۶۷ به پیروزی منجر شـد. به دنبال این پیروزی یمن جنوبی تشکیل شد که به شوروی گرایش داشت.

۵ جنگ فالکلند ۱۹۸۲

جزایر فالکلند کـه آرژانتینی‌ها «مالیوناس» می‌خوانند در سال ۱۸۳۳ تحت سلطه بریتانیا درآمد. در سال ۱۹۸۲ دولت آرژانتین طی یک عملیات نظامی موفق شد این جزایر را آزاد کند. ارتش بریتانیا نیز در مدت ۷۴ روز با اعزام نیروهای دریایی خود از جمله ناوهای هواپیمابر موفق شد بار دیگر جزایر فالکلند را اشغال کند.

فاصله فالکلند تا آرژانتین تنها ۲۸۰ کیلومتر است درحالی که بریتانیا با آن ۱۲ هزار کیلومتر فاصله دارد. بوینس آیرس این جزایر را همچنان بخشی از خاک خود می‌داند.

۶ جنگ اول خلیج فارس ۱۹۹۱

عراق در سال ۱۹۹۰ با حمله به کویت این کشور را اشغال کرد. پس از صدور هشدارهای اولیه آمریکا بر اساس اتحادی از ۳۵ کشور به عراق حمله کرد. از ۹۵۶ هزار سرباز حاضر در ائتلاف ۷۰۰ هزار تن آمریکایی و ۴۳ هزار تن دیگر انگلیسی بودند. پس از آن نیز لندن در کنار آمریکا همواره همراه نیروی هوایی خود در حال اعمال فشار بر دولت بغداد با حملات سنگین هوایی بود.

انگلیس همزنگی به‌طور جدی در برنامه‌ندر برابر غذا مشارکت داشـت که طی آن عراق دربرابر صادرات نفت خود می‌توانست با نظارت‌های سـختی به دریافت غذا نیاز بودند. علی‌رغم چنین برنامه‌ای اما تحریم‌ها در عمل موجب کشـته شدن میلیون‌ها تن در عراق به دلیل کمبود مواد غذایی شد.

۷ اشغال افغانستان ۲۰۰۱

حمله به برج‌های دوقلو تجارت‌جهانی در نیویورک که به گفته آمریکا توسـط گروه القاعده انجام شد، با ۳ هزار کشته‌ای که به‌بار آورد موجب شکل‌گیری یک جنگ بزرگ شد. آمریکا مدعی بود طالبان که بر افغانستان مسلط است گروه القاعده را پناه داده و این گروه از خاک این کشور در حال برنامه‌ریزی عملیات‌هایی برای کشتار مردم در غرب است. با وجود مخالفت‌ها اما آمریکا در همان سال با همراهی گسترده انگلیس، به این کشور حمله کرد و آن را اشغال کرد. این جنگ بیش از ۲۰۰ هزار کشته در پی داشت و نهایتا نیز با سـقوط کابل در تاریخ ۲۴ آوریل ۲۰۲۱ و فرار آمریکا در ۳۰ آوت به پایان رسید.

۸ اشغال عراق ۲۰۰۳

برخلاف اشـغال افغانستان که در فضای عاطفی پس از جنایت ۱۱ سپتامبر صورت گرفت، اشغال عراق به بهانه وجود سلاح‌های کشتار جمعی چندان آسان نبود. کشورهایی زیادی از جمله فرانسه و آلمان در بلوک غرب مخالف حمله به این کشور بودنـد. با این حال آمریکا بار دیگر با همراهی بی‌بدیل انگلیس به این کشـور حمله کرد. مشهور است که واشنگتن هیچ اقدام بزرگی در منطقه غرب آسـیا را بدون مشـورت و کسب همراهی لندن آغاز نمی‌کند.

بصره آبی از استقرار دریایی کنترل استان مهم بصره را که بیش از نیمی از تولید نفت این کشور را دراختیار داشت، به‌دست گرفت. تونی بلر نخست‌وزیر وقت انگلیس در همان زمان به‌زعم خود گفته بود که کشورش با اشـغال عراق، تهدیدی نظامی علیه ایران ایجاد کرده بود.

علی‌رغم چنین اظهارنظری اما نیروهای غربی حاضر در عراق طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ با ضربات گسترده‌ای از سوی گروه‌های مقاومت روبه‌رو شدند که درنهایت در سال ۲۰۰۸ بشکست نظامی آنها منجر شد به گونه‌ای که در همین سال لندن حضور نظامی خود در استان بصره را از آن خارج کرد. گفته می‌شود این جنگ باعث کشته شدن بیش از یک میلیون تن شده است.

۹ تجزیه سودان ۲۰۱۱

سودان در سال ۱۹۵۶ از انگلیس استقلال گرفت. تبعات سـنگین جنگ جهانی دوم باعث شـده بود تا این کشور از نظر منابع مالی و انسـانی در مضیقه قرار گیرد و کشورهایی زیادی را از دسـت بدهد. با این حال علی‌رغم شکست در بسیاری از این کشورها، لندن تلاش کرد همچنان به نفوذ خود در آنها ادامه داده و با اجرای سیاسـت‌هایی بار دیگر به افزایش بهره‌برداری خود از منابع این کشورها بپردازد. سودان نیز به دلیل جمعیت و وسعت زیاد و همچنین منابع مالی فراوان یکی از این مناطق نفوذ بود که به زعم انگلیسی‌ها برای کنترل بهتر باید به قطعات کوچک‌تری تقسیم‌می‌شد.

منطقه جنوب سـودان به همین دلیل همـواره محل رفت و آمد جاسوسـان و همچنین هیات‌های تبلیغ مذهبی بود تا بتوانند این منطقه را از نظر دینی و سیاسی از منطقه شمالی جدا سازند. انگلیس در همراهی با آمریکا و رژیم‌صهیونیستی موفق شد پس از مدت‌ها درگیری خونین در جنوب سودان با تجزیه آن کشور، سودان جنوبی را ایجاد کند.

۱۰ توطئه علیه سوریه ۲۰۱۱

با شکل‌گیری زمینه‌های بهار عربی در آخرین روزهای سال ۲۰۱۰ و سقوط حاکمان تونس، مصر و لیبی در سال ۲۰۱۱ تنش‌ها به سـوریه نیز کشیده شد. انگلیس نیز به‌عنوان بخشی از بلوک غربی وارد قضایای سـوریه شـده و یکـی از توطئه‌گران درگیری‌های خونین این کشور بود.

پس از آن نیز با مشخص شدن ثبات نظام سوریه، انگلیس در کنار فرانسـه تلاش کردند با استفاده از حضور نظامی آمریکا در شرق این کشور، در بخش‌هایی از سوریه مستقر شوند. منطقه التنف در مثلث مرزی سوریه، عراق و اردن یکی از مناطقی است که نیروهای انگلیسی به‌همراه نیروهای آمریکایی به‌طور مشترک در آن مستقر شده‌اند تا مسیر آنوبان بغداد-دمشق را مسدود سازند.

۱۱ توطئه و جنگ در اوکراین (۲۰۱۴ و ۲۰۲۲)

لندن در سال ۲۰۱۴ با حمایت از اعتراضات خیابانی در اوکراین موفق شدند دولت قانونی این کشور را ساقط کنند. دربی تسـلط غرب گرایان اوکراین بر کی‌یف دولت روسیه نیز در واکنش به اقدام غرب، شـبه‌جزیره کریمه را از خاک اوکراین جدا ساخته و به خاک خود ملحق سـاخت. دو استان روس‌نشین دونتسـک و لوهانسـک نیز در همان سال با ایجاد جمهوری‌هایی خودخوانده از اوکراین اعلام استقلال کردند اما این جنگ نیز با آتش‌بس برای مدتی خاموش شد.

۹ سرزمین‌های تحت نظر خاندان پادشاهی

پادشاه بریتانیا بر قلمروهایی حکومت یا نظارت می‌کند که شامل سه لایه اصلی هسـتند. در لایه نخست، وی بیشترین اختیارات و در لایه سـوم وی کمترین اثر را دارد.

در لایه نخست بریتانیا یا پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی «قرار دارد. این کشورها به‌طور مسـتقیم تحت‌سلطه او هسـتند.

در لایه دوم پادشاه به جز بریتانیا، رئیس حکومت ۱۴ کشور دیگر نیز به‌شمار می‌رود و هرچند در آنها نیز پادشاه است اما میزان اعمال نفوذش در ساختار چنین کشورهایی محدود تر است.

در لایه سوم ملکه ریاست کشورهای مشترک‌المنافع را برعهده دارد که شامل ۵۶ کشوری می‌شود که پیش‌تر مستعمره بریتانیا بوده‌اند و هم‌اکنون نیز براساس سـاختارهای بازمانده از دوران استعمار روابط ویژه‌ای با لندن دارند. این کشـورها مسـتقل بوده و ملکه حاکمیتی حتی در سـطح تشریفاتی بر آنها ندارد اما صرف وجود چنین ساختاری حاکی از نفوذ دستگاه سلطنت است.

۱ بریتانیا

کشور بریتانیا به پایتختی لندن دارای ۴ قلمرو است. سه قلمرو آن یعنی انگلستان، اسکاتلند و ولز در مجموع جزیره بریتانیا را تشکیل می‌دهند. ایرلند شمالی به‌عنوان قلمرو چهارم در شمال شرقی جزیره ایرلند واقع شده است.

انگلستان و ولز نخستین قلمروهایی هستند که در سال ۱۵۳۶ از طریق «قانون اتحاد» به یکدیگر پیوند خوردند. در سال ۱۷۰۷ نیز اسکاتلند به‌وسیله قراردادی سیاسی با نام «پیمان اتحاد انگلستان و اسکاتلند» تحت‌سلطه لندن قرار گرفت و با آن پادشاهی بریتانیای کبیر را ایجاد کرد.

در سـال ۱۸۰۱ ایرلند با پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند متحد شـد که این اتحاد تا سال ۱۹۲۲ دوام داشت. در این سال با استقلال ایرلند، شمال شرقی این جزیره با نام ایرلند شمالی در قالب سرزمین‌های بریتانیا باقی ماند.

بریتانیا هرچند دارای ملت‌های متفاوتی اسـت اما همه‌شان جزو کشـور بریتانیا بوده و تحت تسلط مستقیم لندن قرار دارند. این مناطق و ملت‌ها هرکدام از دولت‌هایی محلی با سطوح گوناگونی از خودمختـاری بهره می‌گیرند که در پایتخت این مناطق حضور دارند. پایتخت اسکاتلند شهر ادینبورو (ادینبورگ)، ولز کاردیف و ایرلند شمالی بلفاست است.

قلمروبریتانیا:
۱. انگلستان
۲. اسکاتلند
۳. ولز
۴. ایرلند شمالی

۲ قلمرومشترک‌المنافع

خاندان پادشاهی انگلیس امروزه به‌طور رسمی ریاست ۱۵ کشور با ۱۴ قلمرو را برعهده دارند که ما عنوان «قلمرومشترک‌المنافع» شناخته‌می‌شوند. کشورهای مشترک‌المنافع گرچه از کشور بریتانیا استقلال گرفته‌اند اما این استقلال به معنای قطع ارتباط‌شان با خاندان سـلطنتی نیست. پادشاه، در بریتانیا مستقر است که از چهار قلمرو انگلستان، اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی تشکیل شده است. اودیگر کشورها را از طریق «فرماندار کل» اداره می‌کند. فرماندار کل نماینده پادشاه یا ملکه بوده و به‌نیابت از او در کشور ریاست را برعهده دارد و نقشی معادل پادشاه یا رئیس جمهور را ایفا می‌کند. ارتش در این کشورها تیز زیر عنوان سلطنتی خطاب قرارمی‌گیرد مانند «ارتش سلطنتی استرالیا» و «ارتش سلطنتی کانادا».

۱۵ کشور عضو قلمرومشترک‌المنافع ۱۸٫۷ میلیون مترمربع وسعت و بیش از ۱۵۰ میلیون نفر جمعیت دارند.

کشورهای عضو قلمرومشترک‌المنافع:

آسیا (۷ کشور)
۴. هند
۵. پاکستان
۶. بنگلادش
۷. مالزی
۸. سریلانکا
۹. برونئی
۱۰. سنگاپور
۱۱. مالدیو

آفریقا (۲۱ کشور)
۱۲. آفریقای جنوبی
۱۳. نیجریه
۱۴. کنیا
۱۵. تانزانیا
۱۶. زامبیا
۱۷. غنا
۱۸. کامرون
۱۹. موزامبیک
۲۰. نامیبیا
۲۱. اوگاندا
۲۲. بوتسوانا
۲۳. توگو
۲۴. رواندا
۲۵. گامبیا
۲۶. سیرالئون
۲۷. سوازیلند
۲۸. مسئلو
۲۹. گابن
۳۰. لسوتو
۳۱. مالاوی
۳۲. موریس

اقیانوسیه (۱۱ کشور)
۳۳. استرالیا
۳۴. نیوزلند
۳۵. پاپوآ گینه‌نو
۳۶. ساموآ
۳۷. تونگا
۳۸. فیجی
۳۹. کیریباتی
۴۰. نائورو
۴۱. وانواتو
۴۲. تووالو
۴۳. جزایر سلیمان

آمریکای شمالی (۱۲ کشور)
۴۴. آنتیگوا و باربودا
۴۵. ترینیداد و توباگو
۴۶. جامائیکا
۴۷. باربادوس
۴۸. دومینیکا
۴۹. سنت‌کیتس و نوی